Yıl: 2 — Sayı: 61
5 Ağustos 1949 Cuma

İdarehane: Ankara cad. N: 88 İstanbul
Telefon: 25088

FİYATI 10 KURUŞ

Hürbilek

İSTANBUL İŞÇİ SENDİKALARI BİRLİĞİNİN ORGANIDIR

Abonelerimize

Gazeteleri zamanında veya hiç ellerine geçmiyen abonelerimizin durumu mektupla veya telefonla bize bildirmelerini rica ederiz.

Ç. Bakanı B. Sirer
İst. İşçi Sendikaları Birliğinde

Bakan, Sendikalar Birliği Yönetim kurulu üyelerile 2,5 saat süren samimî bir hasbihalde bulundu.

Çalışma Bakanı Reşat Şemseddin SİRER

Bayramı Uludağda geçiren Çalışma Bakanı B. Reşat Şemseddin Sirer hafta başında şehrimize gelmiş ve salı günü İstanbul İşçi Sendikaları Biriliği merkezinde Yönetim kurulu üyeleriyle iki buçuk saat süren bir hasbıhalde bulunmuştur.

Samimi bir hava içerisinde, geçen bu konuşmada iş hayatına ve işçi meselelerine dair çeşitli mevzular üzerinde durulmuş ve Bakan sorulan bütün suallere iknâ edici cevaplar vermiştr.

İzmir seyahati hakkında intibalarını öğrenmek isteyen Yötetim Kurulu üyelerine Bakan bu seyahatten memnun olarak döndüğünü açıklamış ve «gezdiğim yerlerde işçi Sendikaları ile yaptığım temaslar benim için ümit ve cesaret vericidir.» demiştir.

Toplantı saat 19.30 da sona ermiştir.

Cahil kim ?

İngilterinin son zamanlarda mali bir buhranla karşılaştığını herkes biliyor. Gazete havadislerinden öğreniyoruz ki bu buhranın başlıca sebebi ihracatın az oluşudur. Bir İngiliz devlet adamı, Amerikaya geniş ölçüde ihracat yapılabilmek ve memleketine dolar temin edebilmek için şu fikri ileri sürdü:

«İhraç mallarımızı alıcılar için cazip hale koymalıyız. Mamullerimizin kalitesini yükseltelim ve maliyetini düşürelim. İngiliz işçisi, memleketin bu nazik durumunda seferber olmalıdır.»

Görülüyor ki, İngilterinin içinde bulunduğu buhrandan kurtulması dönüp dolaşıp işçiye dayanıyor.

Bunu takdir eden İngiliz hükûmeti muhakkak buhranı atlatacaktır.

İngilterenin istihsali yüksektir. Fakat, bir sanayii memleketi için bu hal kâfi gelmiyor. İstihsal mallarının kalitesi ve maliyeti de mühim bir davadır.

Büyük bir sanayi memleketi olmamakla beraber Türkiyede de bol istihsal yüksek kalite ve ucuz maliyet meseleleri halledilmek zaruretindedir. Fakat, ne ile ve nasıl ?

Fakir bir milletiz, diyoruz ve sanayiimizi inkişaf ettirmek için yalnız sermayemiz eksik zannediyoruz.

Mevcut sanayi tesislerimizi bir an için 10 misli farzedelim. Bütün bu işletmeleri idare edecek sermayemiz de bulunsun, Acaba, istihsal davamızı halletmiş sayılırmıyız? Bu sualin cevabı (Hayır!) dır.

Çalışmakta olan fabrikalarımıza bir göz atacak olursak, hiç birisinin tam randıman alamadığına şahit oluruz.

Çünkü; iyi işletmeci değiliz.

Çünkü; sosyal politikamıza dahil meselelerimiz halledilmemiştir.

İşverenlerimiz; işletmeciliği öğrenmedikçe, istihsal hayatında işçinin maddi ve manevi kıymetlerinin değerlendirilmesini bilmedikçe ve işçimiz asgari refah seviyesine ulaşmadıkça elimize

(Devamı 4 üncü sahifede)

Bir işçi daha işinden çıkarıldı.

Hasta ve elinde raporu bulunan bir işçiyi çıkarmak hangi kanuna uygundur

Şakir zümre madeni eşya fabrikasıtda 17 sene gibi uzun bir zamandenberi çalışmakta olan İlyas Sözbek isminde bir işçi hastalığıdolayısıyla işine gelemediği için kapı dışarı edilmiştir.

İlyas Özbek'in hastalığını gösteri doktor raporu elindedir ve gerek hastalıktan gerekse rapordan fabrika haberdar edilmiştir.

Fakat ustabaşı hastalığın haber verilmediğini söyliyerek, inkâr yolunu tutmuş ve işçi kovulmuştur.

Mağdur işçi Çalışma Müdürlüğüne müracaat etmiştir.

Çalışma Müdürlüğünün tavassut ve müdahalesiyle işçinin vazifesine iade edileceğini ümit ediyoruz.

Hergün birinin daha tekrarlandığı haksız olarak işten çıkarılma vak'alarına son verecek esaslar istemek ve beklemekte hakkımız olsa gerek.

İşçi sigortaları Genel Müdürü Dr. Cemal Kiper şehrimizde

Dr. Gemal Kiper, müdür muavini Şükrü Soykan ve Rahmi Alp ihtiyarlık sigortası kanununun tatbiki ile ilgili tetkiklerde bulundular.

Sigorta kurumu hey'eti bayramda hasta işçileri ziyaret etti.

İşçi İhtiyarlık Sigortası Kanununun tatbiki ile ilgili olarak tetkiklerde bulunmak ve kanun tatbiki hazırlıklarının makine sistemi ile görülmesi hususunda temaslar yapmak üzere İşçi Sigortaları G. Müdürü Dr. Cemal Kiper, Müdür Muavini Şükrü Soykan ve Yönetim Kurulu işçi üyesi Rahmi Alp ile Reşat Ak geçen salı günü şehrimize gelmişlerdir.

Heyet hesap makineleri için muhtelif firmalar tarafından verilen teklifleri inceleyip, makinelerin işlemeleri üzerinde tetkikler yapmaktadırlar.

İhtiyarlık Sigortası Kanununun tatbikinde makine usulû esas olarak kabul edilmemiş bulunursa, kanunun tatbiki için 800 — 1000 memura ihtiyaç görülmektedir. Çünkü 300.000 işçi nakillerde nazarı itibare alınırsa 500 bin işçi gibi kabul edilecek ve bunların sicilleri, takipleri ve prim hesaplarının tutulması için yukarda pek kabarık gibi görülen memur adedine mutlak ihtiyaç duyulacaktır. S. Kurumu 30 — 35 hesap makinesi almak sureti ile luzüm görülen memur adedini 100 - 120 ye indirmiş yâni aşağı yukarı 800 - 850 memurun yapacağı işi 30 - 35 makine ile halletmiştir.

Ayrıca hey'et Eyüp ve Paşabahçe'de açılacak işçi dispanserleri meselesi ile de alâkadar olmuşdur. Dispanserler işçilerin

(Devamı 3 üncü sahifede)

İşçi S. Birligi Yönetim Kurulu
İşçi hastanesine giderek hastaları ziyaret etti

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yönetim kurulu, cumartesi günü yatığı toplantıda işçi hastanesi ve oradaki hasta işçileri ziyaret etmek hususunda aldığı karara uyarak salı günü öğleden sonra hastahaneye gitmiştir.

Kurul üyeleri bir müddet başhekim Sırrı Alıçlı ile görüşmüş ve bilâhare iki grup halinde hasta işçileri teker teker ziyaret etmişlerdir.

Sendikalar Birliği Başkanı Zühtü Tetey, bu ziyaret hakkında bir muhabirimize şunları söylemiştir.

« İşçi Sigortaları Kurumunun ilk hastahanesini açılışından bir müddet sonra tekrar gördük. Bu ziyaretten çok memnunuz. Çünkü bütün hastalarla konuştuk. Hiç bir şikâyete rastgelmedik. Hasta işçiler gerek doktorlardan, gerekse bakım ve ihtimamdan çok memnundur.

İşçi Sigortaları kurumu hastahane başhekimi ile bütün arkadaşlarına teşekkür ederiz. Yalnız, bizim hastahanemizi her ne sebepten ise Sağlık Bakanlığınca hususi hastahane olarak kabul edilmiş olduğunu

(Devamı 3 üncü sayıfada)

Sendika Spor

İstanbul İşçi Sendikaları Birliği yönetim kurulunun 30 Temmuz 949 cumartesi günü yaptığı toplantıda Çalışma programında bulunan (Sendika spor) isimli bir kulübün kurulması meselesi görüşülmüş ve bir karara bağlanmıştır.

Yönetim kurulu üyeleri böyle bir spor kulübünün kurulması meselesini önemle ele almış ve hemen teşebbüsse geçi mesine müttefikan karar verilmiştir.

Kulüp tüzüğünü hazırlamak üzere bir komisyon seçilmiştir. Komisyon çalışmalarını bitirdikten sonra tüzük vilâyete verilmek suretiyle kulüp kurulmuş ve faaliyete geçmiş olacaktır. Kulübün işçi ailesi için mühim bir boşluğu dolduracağına muhakkak nazarıyla bakıyoruz.

Adanadaki iş ihtilâfı

Adana (Özel) — Millî Mensucat Fabrikasında 215 dokuma işçisinin iş ihtilâfı açtıklarını ve 11 saatlik mesainin kaldırılmasıyla ücretlerin artırılmasını istediklerini yazmıştık.

Aradan 15 günü mütecaviz bir zaman geçtiği halde ihtilâfın halli mümkün olmamıştır.

Bu vaziyet karşısında "Çukurova Mensucat İşçileri Sendikası" Başkanlığı Bölge Çalışma Müdürlüğüne müracaat ederek ihtilâfın biran evvel hallini istemiştir.

Diğer taraftan müracaat sahibi 215 dokuma işçisine fabrikada bazı kimselerce muhtelif vesilelerle baskı yapılmakta ve kendileri tehdit edilmektedir. Sendika Başkanı Nusret Anafarta, fabrika müdürü İbrahim Tekin'e hitaben yayınladığı bir açık mektupla baskı hareketini protesto etmiştir.

Asya işçileri Federasyonu geniş alâka topladı

İngiliz parlementosu üyesi Mr. price diyor ki: Türkiye ticaretini inkişaf ettirerek, hayat şartlarını yükselterek memleketi huzura kavuşturma yoluna girmiş bulunmaktadır.

Evvelce kurulacağını haber verdiğimiz (Asya işçi fedarasyonu) artık tahakkuk etmiş gibidir. Asya işçileri fedarasyonunun kurulması dolaysıyla beyanatta bulunan İngiliz parlementosu azasından M Morgan Philips Prica ezcümle şunları söylemiştir: ,

(Asya işçileri fedarasyonunun kurulmasında Türkiyenin mühim bir rolü olacaktır. Türkiye başlamış olduğu ilerleme yolunda devam etmelidir. Türkiye, orta şarkın ilerleme yolunda mürşidi vaziyetindedir. Komünizm yalnız kuvvet istimaliyle kaldırılamaz. Türkiyeden aynı zamanda orta şarkta sanayii bakımında da verimli hamleler beklenmektedir.

Türkiye ticaretini inkişaf ettirmekle hayat şartlarını yükselterek memleketi huzura kavuşturmak yoluna girmiş bulunmaktadır.)

Diğer taratan yine İngiliz parlementosu azasından Mr. Johnes de Asya işçileri fedarasyonunda Türkiyenin rolünün mühim olduğunu belirterek demiştir ki:

Türkiyenin inkişafı uluslararası menfaatler bakımından en faydalı bir harekttir.)

Elektirik ve Motorlu taşıt İşçileri Sendikası Haysiyet divanı

İşçi Görüşü:

Topu çekenler mi düşünsün?

İhtiyarlık Sigortası kanunu B. M. Meclisinden çıktı. Gazetemiz bize gözünüz aydın dedi. Bende diyecek değilim. Benim bu sütunda tebarüz ettireceğim nokta bu kanunun işçi arasında görünüş mevzu halini aldığıdır.

Bu kanunu günün mevzuu haline getirmekte hakları yok değil. Zira geçimin pek güçleştiği bu devirde işçi geçim gailesi ile uğraşırken bu kanunum şirime müteallik kısmının 950 nisanından tatbik olunması ile işçinin o günleri şimdiden düşünmesi tabiidir.

Gerçi; kanun çıkmış herşey; olup bitmiştir. Ne konuşulursa ko nuşulsun şimdilik hiçbir kalkınaktur. Vaziyet böyle olmasına rağmen biz işçiler elde olmayan bir halle diyoruz ki: Acaba işçinin aldığı ücretle uc-uca değil aylar arasında derin yarıklar bırakmak suretile geçinmeğe çalıştığı bu devirde, işçiden olan ve işçiye yakınlık gösteren milletvekillerimiz işçinin % 28 nispetinde vergi ve çoğu işyerlerinde mevcut olan sendikalara % 4 aidat ve nisan 950 den itibaren de keza % 4 prim veriırse; gelir vergisinin işçiye tatbik olunacağı 951 ocak ayına kadar geçecek (9) ay zarfında bu kapkın çekdiği mesakkatin daha fazlalaşacağını acaba düşünmediler mi? Ve prime ait olan bu maddenin 950 nisanından kabul edilmesine neden hiç ses çıkarmadılar? Hemde umumi hastalık daha meydanda yok ki bu sigortanın bu devrede kanuniyet kesb'edip % 2 primde bu sigorta için verirsek için şekli biraz daha değişecek. Belki ecken yola çıkan yol alırs diyenler çıkabilir.

Fakat bunu diyecekler bilsinler ki işçi atisini yani ihtiyarlığını bu devirde düşünmüyor. Pek haklı olarak haini düşünüyor. Ancak teselliyi burada bulduğu için değil, bu kanunun ihtiyarlığa ait olan kısmının bir an evvel tatbik olunmasını ve ayrıca tekrar hallinde hafif hapis cezahi koymaktadır. "Tadil tasarısı" madde: 3 ve 4".

Müddeti muayyen olmayan sürekli iş akitleri tarafların karşılıklı itimadı üzerine yapılmıştır.

Binaenaleyh bu akde birdenbire son verilmez. Akdin feshi için diğer tarafa ihbarda bulunmak şarttır. Tatbikatta ekseriya akde vefasızlık ederek feshi isteyen taraf işverendir. Normal olarak işi durursa işini terketmek, tedirgin olmak, çoluk çocuğunu parasız bırakmak istemez. Çalışma hayatında da ziyade rastlanan, işverenin akdi feshetmesi, yani işçiye yol vermesidir. İş akdinin feshini ihbar müddetlerini gösteren, iş Kanunumuzun 13 üncü maddesidir.

Gerçi bazıları nazarında 15 gün kamı uğursuz sayılır ise de. bu madde fesih hallerinde işçinin alabileceği kıdem ve fesih tazminatını gösterdiğinden bizim için makbul ve çok başvurduğumuz bir maddedir. Bu maddeye göre feshi ihbar mühletleri; bedeni işçilerden, kıdemi altı aydan az olanlar için bir hafta, altı aydan bir buçuk yıla kadar olanlar için iki hafta- bir buçuk yıldan üç yıla kadar olanlar için üç hafta, üç yıldan beş yıla kadar olanlar için dört haftadır. Fikri işçiler için bu müddetlerin iki misli hesaplanır

Bunlar asgari mühletler olup, mukaveleyle artırılabilir. Meselâ genel sözleşmeler akdedilirken sendikalar bu müddetleri arttırabilirler . İşte ihbar şartına riayet edmiyen taraf bu mühletlere ait ücretlerin tutarını karşı tarafa ödemek zorundadır. Bu kanuni tazminattan başka yargıcın karşılaştıracağı "takdiri tazminatı,. dahi tediye eder. Bunlar "fesih tazminatı " dir. Ayrıca bir de "kıdem tazminatı" vardır ki "bütün işçiler hakkındaki fesihlerde 5 yıllık kıdemi aşan her bir tam iş senesi için 15 günlük ücret tutarıdır.,,

İşçi için, burada dikkat edilecek nokta şudur: Sözügeçen tazminat sırf işverenin borcu değildir. Eğer akdi işçi ihbarsız feshetmişse o da bu tazminatı ödeyecektir. Onun için, —İleride zikredeceğimiz hallı sebepler dışında—herhangi bir sebeple işten çıkmak isteyen işçi, bu mühletlere riayet ederek akdin feshini işverene ihbar etmelidir.

Bu ihbarı yaparken, işçi müessillerinin de imzası bulunar

(Devamı 4 üncü sahifede)

Yabancı memleketlerde sosyal mevzular

Şilide Çalışma Mevzuatı

Yazan : SÖBEOĞLU

Memleketimizde 937 yılından beri tatbik edilmekte olan iş kanununumuzun sosyal ihtiyaçlar daha rasyonel intibak edebilmesi bakımından yeni bazı tadilâta tabi tutulmağını gazetelerden öğrenmiş bulunuyoruz.

Sosyal politikanın tarihi tekâmülü içersinde bazı milletlerin sosyal mevzuatlarını bilmek ve bizim kanunumuzla mukayese yaparak eksik ve fazla taraflarımızı tebarüz ettirmek her halde faydadan hali olmiyacaktır

Şilide sosyal siyasetin başlangıcı 931 de olup bizden 6 sene evvel bu vadide işe başlamış bulunuyorlar. Fakat 945 yılına kadar ilk yapılan iş kanunu ile kifayet ederek 945 yılında kanunlarını değiştirerek aşağıdaki muhtevasını tetkik ettiğimiz iş kanununu esas olarak kabul etmiş bulunuyorlar.

1 — İş akti:

a) Şili iş kanununa göre gerek işçi ve gerekse iş veren ferdi ve kolektif mukavele yapmak hakkına sahiptir. İş veren işçiyi çıkarabilmek için 6 gün önceden ihbar etmek veya tazminatını ödemek mecburiyetindedir. Ayrıca zamanda ihbar müddeti içersinde işçinin iş arayabilmesi için bir saat izin vermekle de patron mükelleftir.

Şili İş kanunu ziraat ve deniz işçilerile hizmetçilere de tatbik edildiğinden bizim kanunumuzdan daha geniş bir sosyal daireyi içersine almış bulunmaktadır.

Şili mevzuatında sosyal görüş en ileri devletlerin sosyal mevzuatları ayarında olup, bir sene zarfında 288 gün çalışmış olanlara 15 gün ücretli mezuniyetlerden faidelenmek hakkını vermektedir. 220 ile

(Devamı 3 üncü sayfada)

HAFTANIN YAZISI

Devleteçi nizam içinde..

Sendikalar haltalanıyor. Başkanlar işten çıkarılıyor. İşçi, işyerinde lehinde bir fikir ortaya atsa yine şüphe ile karşılanıyor. Hak arayan, Mahmut paşadan başka yerde bar, namıyor. Bir fabrikada işçinin ısrarı üzerine, sırf oyalamak için bir zam yapılıyor; fakat ortalık bir birine giriyor. Fabrika iki gün duruyor. İşçi, işyerini terketmediği için buna (grev) denmiyor.

Bir işveren, sendikaya kızıyor, 40 kişiyi bir anda sokağa atıyor. Aduna (tensikat) deniyor, fakat bu hareketin bir (lokavut) olduğu kabul edilmiyor.

Eğer, bir sendika üyelerinden aidat toplayıp, yine üyelerine dağıtıyor ve başka bir şeye bırmunu sokmuyorsa, işveren:

«Bizim fabrika işçilerinin sendikası çok iyidir. Saat gibi çalışıyor.» diyor.

Fabrika doktoru, 39 derece ateşi olan bir işçiyi çalıştırıyor, zatürre olmuş adama zatıma teşhisi koyuyor, da sendika bundan şikâyetçi oluyorsa ondan fenası yoktur.

Hasılı, devletsi bir nizam içinde liberal bir ruhun estiği muhakkak.

İngiliz sendikalarının kuruluşundan bir farkımız var. «grev» ve «lokavt» serbest değil. Bu serbestiyi arzulayanları, vadedenleri de görüyoruz.

Bir de grevin ve lokavtın serbest olduğunu tasavvur edelim .

Grevler, polisler, sokak kavgaları, yakılan fabrikalar, dökülen kanlar..

İşverenlerin istediği bu mudur? Onlar, işçi haklarını hiçe sayıdıkça hileli lokavtlaral bir anda 40-50 işçyi açlığa ve sefalete mahkûm ettikçe, sendika başkanlarının ayaklarını kaydırdıkça işçi de greve ihtiyaç duyacaktır.

Ortada güzle görülen, elle tutulur bir (hak) duruyor. Bu hakkı kavgasız güvülütsüz vermek varken hilelerle, lokavtlar ve grevlere ne lüzum?

Türk devletinin bir sosyal politikası var. Bu politika işverenin de, işçinin de hakkını gözetiyor ve bütün vatandaşlara refah vadediyor.

Anlayış göstermezsek, bu vaad hiç bir zaman tahakkuk edemez.

S. SELEK

Hürbilek'in Romanı

Yazan : Mustafa MEFHAR

No. 28

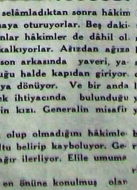

Bu sıralarda tıklım tıklım dolu kalabalığın yavaş sesle söylediği sözler birleşerek bir murıltı halinde salonu kaplıyor, karip bir dua rıhi. Bütün bu kalabalığı teşkil eden hey cinsten insanın sözleri bir kelimeye münasip olmak üzere aynı mânada birleşiyor. Herkes kendi dilinden aynı şeyi söyliyor. Casus.. Türklerin bir casusu imiş, subaymış... Ha. Bütün bu fevkaladeliğin sebebi anlaşılıyor. Bugün casusluk zannı altında bulunan bir adam muhakeme edilecek.

İngilizler halka bir nümunei imtisal olmak üzere muhakemeyi âleni yapıyorlar. Bugüne mahsus olmak üzere askeri mahkeme açılacak, bu toplantıdaki mahkeme, Saati olanlar karşılarında asılı koca saate rağmen ikide bir çıkarıp bakıyorlar. Dokuzu yirmi geçiyor. Hâkimler mahsus olan yerin solundaki kapı açılıyor. İçeriye ekseriai uzun boylu ihtiyarca birkaç İngiliz subayı giriyor. Sıralarda oturanlar ayağa kalkarak onları selâmlıyorlar. Bunlar casusu mahkeme edecek hey'eti hâkimedir. Karşılarındaki halka hiç ehemmiyet vermeden yavaş yavaş, konuşmadan ilerliyorlar. Hepsinin yüzleri kırışık ve insana korku verecek bir şekilde asık. Kır saçlı ve kamburca bir yarbay hâkimlere mahsus olar yere oturuyor. Rütbesine nispeten genç görünen uzun boylu bir binbaşı müddei umumi yerine geçiyor. Ve geriye kalan üç subay da kendilerine mahsus yerlere oturuyorlar. İki çavuş ellerinde bir dosya ve birkaç kâğıt

koltuklara yanındakilerle beraber oturuyor. Buruşuk suratlı korkunç yüzlü yarbay yanındaki subaya eğilerek bir şeyler söyliyor. Asık suratında bir tebessüm, korkunç gözlerinde bir pırıltı hâsıl oluyor. Öbürü belli etmeden Lizet'e bakıyor. Başını salliyarak gülümsiyor. Kız gülerek generalin anlattığı bir şeyi diniliyor. Yüzünde yorgun bir hal var. Âdeta bal rengi gözlerinin içi çimdiye kadar hiç görmediğimiz bir renk ateşile yanıyor. Lâl renkli dudakları beyaz dişlerini meydana bırakan daimi bir tebessüm halinde yanakları her zamankinden daha solgun görünüyor. Üstünde beyaz bir elbise, ayaklarında beyaz iskarpinler var. Koyu kestane rengi saçlarına çok yakışan beyaz bir şapka giymiş. Bugün bütün güzelliği o insanı çıldırtan bütün fevkaladeliği üzerinde. Birez evvele oturan yaver kendisine yarı resmi bir vaziyette bir şeyler söyliyor. O sırada bütün gözler kapıya dönüyor. Ve bir anda lardan bahsettiği belli. Havada hafif bir fısıltı dolaşıyor. Bir anda herkes yanındakine söylemek ihtiyacında bulunduğu yor. Conson eskiden kalma bir alışkanlıkla kompilimanı herkes yanındakine söylemek ihtiyacında bulunduğu yor. Conson eskiden kalma bir alışkanlıkla kompilimanı kelimeyi söyliyor. Veber'lerin kızı. Generalin misafiri yapıyor.

— Bütün herkesi teshir ettiniz, Madmazel, diyor bugün o kadar güzelsiniz ki. Dan.. n..n. Saat 8,5 gu ve

la geliyor. Hey'eti hâkimeyi selâmladıktan sonra hâkim yerinin önündeki küçük masaya oturuyorlar. Beş dakika geçiyor. Salonda bulunanlar hâkimler de dâhil olduğu halde tekrar ayağa kalkıyorlar. Atızdan ağıza kalâdeliği üzerinde. Birez sevide oturan yaver kendi. general sözü dolayıyor. Conson arkasında yaveri, yanında Madmazel Veber olduğu halde kapıdan giriyor. Ve bir anda bütün gözler kapıya dönüyor. Ve bir anda lardan bahsettiği belli. Havada hafif bir fısıltı dolaşıherkes yanındakine söylemek ihtiyacında bulunduğu yor. Conson eskiden kalma bir alışkanlıkla kompilimanı kelimeyi söyliyor. Veber'lerin kızı. Generalin misafiri yapıyor.

— Bütün herkesi teshir ettiniz, Madmazel, diyor bugün o kadar güzelsiniz ki. Dan.. n..n. Saat 8,5 gu ve

Dinleyici sıralarının en önüne konulmuş olan riderde ayak sesleri peyda oluyor.

(Sonu Var)

Silide çalışma mevzuatı

(İkinci Sahifeden devam)

288 gün arasında çasşanlar ise bir hattalık izin kullanma hakkına maliktir

b) İşçilerin hastalanması hallerinde 4 ay müddetle işçi yerini muhafaza eder; işinden çıkarılmaz. Hastalanan ve hastalığı dört ay devam eden bir işçi ilk ay ücretinin tamamını, ikinci ay % 75 ini, üçüncü ay yarısını, dördüncü ay % 25 ini alır. Beşten fazla işçi çalıştıran müesseselerde işçinin % 85 i Şilili olması şart koşulmuştur. Çalışma müddetleri 48 satten fazla olamaz.. Hukarıdaki durum işçinin tatilkabiline garanti altına almak bakımından hakikaten takdire şayandır.

c) Asgari ücretler:

İşçi ücretlerinin asgari nisbetten aşağı hiç bir surette indirilmiyeceğine dair hususi bir kanun mevcuttur. Asgari geçim ücreti, ücret tespit komisyonları tarafından tesbit edilerek iş veren komisyonun tesbit ettiği mikdardan aşağı tediyede bulunamaz. Fiatlar iniş çıkışları gösteren müesseselere göre komisyonlar ücretleri tayin ederler. Bu komisyon da Sanayi temsilcilerinin başkanlığında 3 veren ve işçi temsilcisi bulunur.

d) İş ihtilâfı:

Şili kanunları da grevi son bir gaye olarak ele almış bulunmakta, uzlaştırma usulleri bitmeden önce greve müsaade etmemektedir.

İşçiler ile iş veren arasında kollektif bir ihtilâf çıktığı zaman ilk yapılacak muamele işçilerin beş kişilik bir delegasyon aralarından seçerek, müessese ile uyuşmayı temenni etmektir. İş veren de azami bir gün içinde heyete cevap vermekle mükelleftir. Yahutta müessesede çalışanların sendikası varsa sendika ile iş veren 5 gün içinde anlaşmak mecburiyetindedir.

Bu şekilde anlaşma imkânı olmazı takdirde, vilâyetlerde bulunan daimi uzlaştırma komisyonlarına havale olunur. Daimi uzlaştırma komisyonunda da 6 üye bulunup üçü patronu ikisi işçileri, biri müesseselerin temsil eder.

Bu kurulu oy hakkı olmayan çalışma müfettişleri başkalık eder. Burada bir neticeye varılmadığı takdirde işçi grev yapmak yetkisine maliktir. Şili mevzuatındaki iş ihtilâfı şekli realiteye daha uygun bulunmakta, işçi menfaatleri umumi menfaat telâf edilerek sosyal vicdan daha emin bir sisteme bağlanmış bulunmaktadır.

2 — Sosyal sigortalar:

Silide sosyal sigortalar geniş bir sosyal hayatı ihata etmektedir. Bizde olduğu gibi yalnız işçi sınıfını değil ayrı ayrı işçi: memur ve müstahdemlere ait sigorta kurumları mevcut olup içtimai ahengi ve adaleti daha rasyonel esaslar dahilinde tecelli ettirmmişlerdir .

a) İşçilere ait sosyal sigortalar:

1924 senesinde kabul edilip o tarihten beri tatbik edilegelmekte-

İşçi hastanesi

(Birinci sahifeden devam)

öğrendik ki, bu hal üzücüdür.

İşçi Sigortaları kurumu bir devlet teşekkülüdür. Hastahanesinin da resmî hastahane sayılması icap eder. Bunun üzerinde durmak lâzım. Çünkü, hastahanemiz, halen resmî hastahanelerin avantajlarından mahrum bulunuyor.»

İşçi sigortaları

(Birinci Sahifeden devam)

kaza vak'alarında âcil ihtiyaçlarını cevaplandıracak ve ilk tedavilerini yapacaktır.

İşçi Sigortaları Kurumu Genel Müdürü Dr. Cemal Kiper, Yönetim Kurulu üyesi Rahmi Alp ve İstanbul Sigorta Şube Müdürü Nedim Güven bayramda Sigorta Kurumunun Nişantaşı'ndaki "İşçi Hastahanesi,, ile Büyükada Heybeliada sanatoryomlarında yatan hasta işçileri teker teker ziyaret ederek hatırlarını sormuş bayramlarını kutlamış ve sigorta hakkındaki dilek ve şikâyetleri dinlemişlerdir. Bu ziyaret işçiler arasında çok iyi bir intiba bırakmıştır.

dir. Sigorta sandıkları hastalık, sakatlık ihtiyarlık ölüm gibi tehlikelere karşı işçiyi sigorta etmektir.

Bizde olduğu gibi, sigorta sandığı yalnız iş verenden aida almayıp işçi, işveren ve devlet müşterekten prim ödemektedir. İşçi ücretinin % 2 si patronlar % 5 devlet işçiler ise % 1,5 nisbetinde prim öder ler.

Ayni zamanda işçi sigorta sandıklarından başka da memur ve müstahdemlere ait sosyal sigorta kurumları mevcut olup onlar da işçi sandıkları gibi primleri işçi. iş veren devlet bir nisbet dahilinde müştereken ödemekte işçi sigorta sandıklarından daha mütekâmil olarak sigortalı memura, ikrazda bulunmak ve yaptırmak gibi yardımları da derûhte etmektedir.

b) Önleyici tababet kanunu:

Şilide sosyal siyaseti diğer bir hususiyeti de işçinin hasta olmadan evvel her sene iş yerlerinde çalışanların sıhhi muayeneye tabi tutulması ve hasta olmamakla beraber, istiraliata muhtaç olanları, istirahat sandıklarının yardımıyle tedavi ettirmesidir. Bunun için de istirahat sandıkları tesis edilerek iş verenlerin ödedikleri maaş ve ücretlerden % 1 almarak istirahat sandıklarının masraflarını karşılamaktadır. İstirahat müddeti içerisinde işçi takviye ordası ve tedavisi yapılmakta ve ücretleri tam olarak istirahat sandıkla rı tarafından ödenmektedir.

Şilide sosyal sigortaların mazisi 25 sene evveline kadar gitmekte ve bu günkü mükemmil şeklini ancak 28 sene içinde almış bulunmaktadır.

Bizde sosyal sigortaların dahaüç senelik bir mazisi vardır. Türk işçisi de modern manada sosyal sigortanın her nev'inden istifade edeceği zammlar gayet yakındır.

ÜSKÜDAR TRANVAY İŞÇİLERİ ELBİSE ALDILAR

Üsküdar ve Kadıköy havalesi tranvay idaresi bayram münasebetiyle işçilerine birer takım elbise avansı olarak bir miktar para vermiştir. Ayrıca şirketin teavün cemiyeti tarafından her işçiye beşer kilo sabun, dürder kilo zeytinyağı ve ikişer kilolu zeytin değirtilmiştir.

İşçi Sigortaları Kurumunun
İŞÇİYE VE İŞVERENE SAĞLIK ÖĞÜTLERİ

Verem ve veremden korunma çareleri (3)

Verem mikrobu, vucütte faaliyete başlayınca hastalık tamamiyle meydana çıkmazdan evvel, şu alametler görülür: Halsizlik, kırıklık iştahsızlık, akşam ve sabah hararet dereceleri arasında mühim farklar, sabaha karşı terleme, nefes darlığı, vucüdün zayıflaması, kadın ise aybaşlarının muntazam göremezlik..

Akciğer veremının bu şekildeki başlangıcında, hastalık henüz ilerlemeden doktora başvurmalıdır. Ciğerlerin röntgen ve balgamın da laboratuvar ve mikroskop muayeneleri yaptırılarak, hastalığın mahiyeti erkenden araştırılmalıdır. Tedavi için gerekli tedbirler vaktinde alınırsa, hem hasta kurtulmuş ve hem de etrafı korunmuş olur. Verem diğer bulaşıcı hastalıklar gibi kısa bir zamanda iyi olan bir hastalık değildir. Bununla beraber hastalık çok sürecek diye sabretmeyenler, pehrizi bozanlar, verilen öğütlere uymayanlar, saklanmış mikrobu azdıranlar hastalığı yeniden uyandırır, iyileşmeleri de güçleşmiş olur.

Verem irsi değildir. Yani ana ve babadan geçmez. Veremli anadan doğan çocuk derhal ayrılır ve soğuma bir sütanaya verilerek emzirdirilirse, verem olmaz. Son zamanlarda okul çocuklarına ve hatta yetişmiş insanlara Sağlık Bakanlığının aşı istasyonlarında bedava yapılmakta olan (B.C.G.) aşısı, yeni doğan çocukları yaptırılırsa, onları veremden tamamiyle korumak mümkün olur.

Yurdunu seven herkes kendisini ve ailesini veremden sakınmalı dır. Veremli olan kimse bir taraftan kendisini tedavi ettirirken, öte yandan çerçevesindeki çoluk çocuğuna ve yurttaşlarına hastalık bulaştırmamak vazifesiyle de ödevlidir. Vereme tutulmamak ne kadar önemli ise, tutulanları vaktinde teşhis ve tedavi ettirmek hastalığı etrafa yaymamak da milli bir borçtur. Veremli olduğu anlaşılan kimsenin odası, yatağı, eşyası ve takımları, kapakları ayrı olmalıdır.

Kullandığı mendili, peşkir, çatal, kaşık vesaire kaynar su ile yıkanmalıdır.

Küçük çocukların ayakla basılan ve pislenen yerlerde emeklleyip gezmesine meydan verilmemeli ve yere düşen pis şeyleri ağızlarına sokmamalarına dikkat etmelidir. Emeklemek isteyen çocukların için, yere temiz bir çarşaf serilerek, onun üzerinde emeklettilmelidir.

Verem olmamak için, iczaheden korunma çarelerine başvurmakla beraber, vucüdü yormayacak hafif hareketleri ve sporlar yapmak, mümkün olduğu kadar açık vegüneşli havada yaşamak, kâfi derecede istirahat etmek ve oyunak, sıhhi bol gıda almak ve zararlılarla temas etmemek şart ve lâzımdır.

Eski bir atalar sözünü bu hususta daima hatırda tutmalıdır: «Güneş giren yere doktor girmez.»

SİVASTOPOL
FEDAİLERİ
NİYAZİ AHMET PAŞANOĞLU

TARİHİ ROMAN No. 4

Sivastopol fedaileri, Serdarı Ekrem Ömer paşanın karargâhına geldükleri vakit Rus kuvvetleri, her yerde büyük başarılar gösteriyor, durmadan ilerliyorlardı.

Ömer paşa, henüz cepheleri tutamamıştı. Ordularının karşı taaruzlar yapması için, lâzım gelen teçhizleri almamıştı. Şimdi, sadece Rusların tarruzlarına karşı durmakla uğraşıyorlardı. Çok cesur bir kumandan olan Ömer paşa, bu üzüntü için de iken genç Hasanla karşılaştı. Yiğit delikanlı:

— Paşam dedi. Bizi Resit paşa gönderdi. Hepimiz fedaileriz. Emredeceğiniz yerlere gidip döğüşeceğiz...

Ömer paşa bu genç ve cesur delikanlının imanını sarsmak istemedi:

— Oğlum, dedi. Biz şimdi küçük işlerle uğraşacak durumda değiliz.

Düşman sel gibi akıyor. Onları nasıl durduracağımızı düşünüyoruz. Şimdilik orduda kalınız. Sonra görüşürüz.

Hasan, hiç beklemediği bu cevap karşısında sarsılmıştı. Ne cevap ve reçeğini düşünemedi. Ömer paşa fazla bir şey söylemeğe, gençlerle başka kumandanlarla konuşmaya başlamıştı.

Genç Hasan dışarı çıktığı vakit uzaktan top sesleri geliyordu.

Orduların nakliye kolları müteadiyen muhtelif istikametlere taşınıyor, arada bir yüksek sesle verilen emirler duyuluyordu.

Hasan, arkadaşlarının yanına geldiği vakit hiç konuşmadı, düşünüyordu o Ömer paşanın karşısına çıkarken çok iyi karşılanacağını, hemen kendisine bir iş verileceğini umuyordu. Şimdi ne olacaktı.. Harbi uzaktan mı seyredecekti?..

Genç Hasan, tek başına göğsünü gererek düşmanın üstüne atılmak arzusunda duyuyordu. Sonra, tekrar Ömer paşanın karşısına geçerek daha bir çok şeyler söylemek istedi. Bunu da yapmadı. Gözleri kendisinden emir bekliyen arkadaşlarının yüzünde gezdi. Hepsi bir anda, Hasanın yüzünde gördükleri bu endişeyi sezmişlerdi sanki. Onlarda, Hasana üzüntü ile bakıyorlardı.

Hasan birden silkindi:

— Arkadaşlar, dedi Ömer paşa dan aldığım emir üzerine hemen düşmanın üzerine yürüyeceğiz..

Genç Hasan, düşünmeden, bir saniye içinde kafasında çakan bir şimşek ile bu sözü söylemişti ve söylediktten sonrada üzüntüsü yok olmuş, gözleri ateş gibi parlamaya başlamıştı. Sanki Hasanın hislerine bağlı imişler gibi arkadaşlarında biraz evvelki kararsız üzüntüden kurtulmuşlardı:

— Düşmanın üzerine yürüyeceğiz!

Fakat ne ile, hangi silâhla ve nasıl, nerede düşmanın üzerine yürüyeceklerdi?..

Hasan, bu müşkülüde yendi:

— Top seslerinin geldiği tarafa... Oraya gideceğiz... dedi ve yürüdü. Bir tepeye çıktıları vakit, Ömer paşa karargâhında ki çadırların sökülmekte olduğunu gördüler. Çadırlar, sür'atle kaldırılıyor, eşyalar araba lara yükleniyor. Ve geriye doğru gidiliyordu. Hasanın içi burkuldu ve sanki kalbinden bir damar koptu. Ne olduğunu bilmiyordu, fakat bir şeyler hissediyordu. Aklının ermediği, bukadar askerin neden böyle dağınık durdukları idi.

Meydana yığılmış bir silâh deposunun yanından geçiyorlardı. Genç Hasan depo muhafızına yaklaştı:

— Arkadaş, Fedailerimi silâhlandırabilirmisin?

— Kimsiniz. Kimin fedailerisiniz, yoksa Musa paşanın fedaileri sizmisiniz?

Hasan, Musa paşa adını ilk defa duyuyordu. Bu Musa paşa, herhalde buradaki kumandanlardan biri olacaktı. Hiç tereddüt: etmeden:

— Evet, dedi. Musa paşanın feda ileriyiz.

Depo muhafızı gülümsedi:

— Büyurun, dedi. istediğiniz silâhları alınız- Hasanın sevinçten dili dolaşıyor, kalbi yerinden kopacak gibi çarpıyordu.

— Arkadaşlar, dedi. Silâhlarınızı cephanelerinizi alınız.

saldırışı gibi silâhlara sarıldı ve bir kaç daika içinde hepsi silâhlandı.

Bütün fedailer, açkurt sürüsünün lar. Yalnız içlerinden bir genç pek acemi hareket ediyordu. Genç Hasan:

— Bu kim, dedi. Ben çağırmadım.

Arkadaşları önüne geçtiler.

— Bizdendir. Biraz hastadır da. O esnada fazla konuşmaya vakit yoktu.

(Devam edecek)

Kutu fabrikasının köy gezisi

Tekel Kutu Fabrikası İşçileri Sendikası bayram tatilinden istifade ile Çatalca ve köylerine bir gezi tertiptetmiştir. Kalabalık bir işçi grubunun katıldığı bu gezi çok eğlenceli olmuştur. İhsaniye köyünde köylülerin de iştirakiyle yapılan toplantıda Sendika Başkanı Süreyya Birol bir konuşma yaparak Türk Milliyetçiliğini tebariz ettirerek kömünizme karşı Türk işçi ve köylüsünün müşterek cephesini izh etmiştir.

DENİZYOLLARI MATBAASI İŞÇİLERİNE ZAM YAPILMADI

Denizyolları idaresinde bütün işçilere zam yapıldığı halde, matbaa işçilerinin ücretlerine herhangi bir zam yapılmamıştır.

Mağdur işçiler idareye müracaat etmişlerdir.

LONDRADA LİMAN İŞÇİLERİ GREVİ BİTTİ

Londra (özel) — Bir aydan beri devam eden liman işçileri grevi sona ermiş ve işçiler işleri başına dönmüşlerdir. Fakat herşeye rağmen Londara kışlalarında 11.000 asker her ihtimale karşı beklemektedir.

Kartal Gençlik Kulübünün tüzüğü

Madde — 1: Kulübün adı Kartal Gençlik Kulübüdür. Merkezi Kartal Ankara Caddesi No. 67 dir. Müessisleri olan Kartal Ankara Caddesi No. 102 sine bayazıt dıvanıkara Kartal vardır. Mustafa Güresel ve Kartal Ankara Caddesi No. 178 le Halûk Akan ve Kartal Ekin Sokak No. 39 da Mustafa Karakaş ve Kartal Ankara Caddesi No 116 da Cevat Ersoyla ve Kartal İstasyon Caddesi No. 23 de İsmail Perin ve Kartal İstasyon Caddesinde Saadettin Oral ve Kartal Harmanlık Sokak No. 27 Vehbi Kinay taraflarından kurulmuştur.

Madde — 2: Kulübün gayesi muhtelif spor ve beden terbiyesi tatbikatı ile gençlerin maddi ve manevi kabiliyetlerini geliştirmektir.

Madde — 3: Kulübde içki kullanmak ve kumar oynamak, siyaset ve dine müteallik mübahesseler yapmak yasaktır.

Madde — 4: Kulüb âzasını Cemiyetler Kanununda yazılı şartlar ve hakları haiz kimseler teşkil eder. Kulübün evvelce müessisler hey'etine girmiş olanlarla bilfiil spor yapan veya sporu sevmek ve desteklemekle beraber yaşken tatbik etmeyenlerden mürekkep üç nevi âzası vardır.

Madde — 6: Kulüb âzası aşağı 25 kuruştan az olmamak üzere kongrece tâyin edilecek miktarda aidat vermek le mükelleftir. Bu aidat senede 12 liraya geçemez.

Madde — 7: Kulübe maddi veya manevi büyük yardımları dokunan zevatın büyük hitada fotoğrafları kongre salonu ile kulübün gerçel salonuna konulur.

Madde — 8: Kulübe âza kaydolunmak için yazı ile müracaat etmek ve en aşağı iki sene evvel mukayyet iki âza tarafından tavsiye olunmak lâzımdır. Namzedin kimler tarafından tavsiye olunduğu gösterilmek şartiyle 15 gün müddetle askıya alınır. Kabûl müvafik bulunmıyan sebepler ihtiraz kaydı ve mezkûr sebeplerini yazılı olarak idare hey'etine bildirirler. Müddetin sonunda idare hey'eti tarafından verilecek kabul veya red kararına itiraz olunamaz. İdare hey'eti fevkalâde hallerde namzetlik kâğıdını asma müddetini azaltmağa salâhiyettardır.

Madde — 9: Kulüb âzası filen spor yapmak arzusunda bulunursa kendisini doktora muayene ettiresiz vücudu nün ve ahhatinin müsait olduğuna dair bir rapor almak mecburiyetindedir

Madde — 10: Kulüb âzası gerek borçlarını vermezler ve ödemeleri için idare hey'etince yanlacak taahhütü mektup üzerine de âzami bir ay içinde ödemezlerse idare hey'eti kendilerin müstafi addine karar verebilir. Bu kararın idare hey'etinin üçte iki ekseriyetile verilmesi lâzımdır.

Madde — 11: İdare heyeti bazı fakat lâzım dahiliye ve aidatını tecil veya terkin gibi hususi kararlar verebilir.

Madde — 12: Âzanın umumi heyete iştirakiyle rey hakkını kullanabilmesi için yirmi yaşından aşağı olmama sı ve kulüb spor branşlarının birinde bilfiil spor yapanlardan olmaması lâzımdır. Ancak 25 yaşını doldurmuş olan âza rey alma hakkını kazanmış olur. Son bir senelik aidatını ödememiş olan âzanın rey hakkı yoktur.

Madde — 13: Âzalık sıfatı aşağıdaki sebeplerden biri ile sabit olur:

a) İstifa: Kulübden istifa etmek istiyen âza kararını yine ile idare Heyetine bildirir. İstifanın kabulü içinde bulunan ay da dahil olduğu halde senesine aidatının tamamını ödemesine bağlıdır. İdare hey'eti bir aidat ödenmesi de istifayı kabul etmek hakkını haizdir.

b) Kulübden çıkarılmak: Âzanın kulübden çıkarılmasına şu sebeplerden biri ile ve idare hey'etinin teklifi üzerine hayatı divanıkara karar verilebilir. Kulübün gayelerine ve kulüb ni zamnamesine karşı fena bir tekilde bir veya birkaç defa mahalif hareket lerde bulunmak, idare hey'eti kararlarına filen karşı gelmek ve kulüb arkadaşlarının disiplinsiz hareketle teşvik etmek, şerefsizce bir hareketle bulunmak veya hayvisyeti muhil bir hareketten dolayı mahkûm olmak, idare heyetinden izin almadan başka bir spo teşekkülünde idari veya teknik bir va zife deruhde etmek.

TEŞKİLAT

Madde — 14: Kulübün teşkilâtı aşağıdaki esaslara dayanır:

a) Umumi Hey'et
b) İdare Hey'eti
c) Murakipler
d) Hayvisyet Kurulu

Madde — 15: Umumi Hey'et toplantısı her senenin haziran ayında yapılır.

Madde — 16: Umumi Hey'etin vazife ve salâhiyeti şunlardır:

1) Kulübün nizamnamesini tanzim tadil veya feshetmek.

2) Geçmiş yıla ait idari, mali ve teknik muamelât ve raporları tetkik ve idare heyetini ibraz etmek.

3) Gelecek devre içinde yapılması icap eden işler hakkında idare heyetine veçhe tâyin etmek ve talimat vermek.

4) Gelecek devre için idare heyetince hazırlanacak bütçeyi tasdik ve yıllık aidat ile duhuliye bedelini tes bit eylemek.

5) Gelecek devre için idare heyeti ni, murakipleri ve hayvisyet kurulu nu seçmek.

6) Hayvisyet Kurulunun kulübden çıkarma kararları hakkında alâkalılar tarafından yapılan itirazları tetkik ederek karara raptetder.

7) Cemiyetler Kanununun icabatın dan olan hususlarda kararlar ittiha etmek.

Madde — 17: Umumi Hey'eti aşa ğıdaki şekilleyden biri ile fevkalâde olarak:

a) İdare Hey'eti kararı ile.

b) Rey hakkını haiz âzadan beşte bi rinin yazılı talepleriyle gerek âdi v gerek fevkalâde toplantılardan evve hükümete haber verilmesi mecburidir.

Madde — 18: Umumi Hey'etin toplantılarında işbu nizamnamenin 12 nc maddesi hükmüne göre isimleri kulü bün azalı yerine konulacak listede ya zılı rey hakkını haiz âzadan her bir yazı ile veya azıya yevmi bir gazet ile ilân edilmek suretiyle çağrılır. Du yetnamenin en az toplantıdan bir ha ta evvel âzaya gönderilmesi veya pos taya tevdi edilmiş olması lâzımdır. Da vetnamede içtimain günü saati yeri ve ruznamesi bildirilir.

Madde — 19: Gerek âdi ve gerek fevkalâde toplantılarda akdi için 12 madde mecbince rey hakkını haiz âza nın nısfından bir fazlasının bulunması lâzımdır. Ekseriyet hâsıl olmadığı takdirde bir hafta sonraya talik olunarak kaç kişi olursa olsun içtima akdolunur

Madde — 20: Kongre idare hey'et reisi veya reise vekâlet eden idare he yeti âzası tarafından açıldıktan sonra bir reis ve iki kâtip intihap eder.

Madde — 21: Umumi Hey'et geçen içtima zaptını dinler, tasdik eder ve yalnız gündemde mevcut hususlar müzakere eder, bunlar hakkında karar ittihaz eder. Şu kadar ki mevcu hadan yirmide birinin talebi ile gün demde yazılı olmayan hususların gün demeye alınması ve kayıra bağlanması mecburidir.

İşçi kanuni hakları

(2 inci sahifeden devam)

bir zabtıla tevkif ettirmesi çok yerinde olur. İşveren taraftar bendisine fesih ihbar olunan işçi kıdeminî hesaplamalı ve buna göre mühlet tanımalıdır. 13 üncü maddenin ruhu şu iki unsuru bağlıdır.

Kıdem müddeti ve iş ücreti. Halbuki bize başvuran bazı işçi lerin kıdemlerini, hakiki ücretlerini asla bilmediklerini görmekteyiz. İşçi bütün bu hususlarda hassa ve uyanık olmalıdır. Bize gelen bir işçinin durumu nu tetkik ettik ve akdin feshini ihbar etmiyen işveren Devlet Fabrikasının mesuliyetini gördük. Bu ihbarın yapıldığını tesbit için Çalışma Bakanlığına dilekçe yazarak bir müfettişle tahkik ettirilmesini istedik. Bu cevap üzerine dâvayı açacaktık. Fakat işçi arkadaş, dilekçemizi Çalışma Müdürlüğü verine —belki daha faydalı olur diye —fabrika müdürlüğüne vermiş ve vaziyeti öğrenen müdür, derhal, eski kıdemli zatı yıldırarak, gâfil işçiye imzalatmıştır

İşte buradaki işçinin dikkatsiz lik ve bilgisizliği fesih hakkın kaybetmesine sebep olmuştur.

Yine bu mevzuda dikkat edilecek bir nokta vardır. Ekseri işveren, feshi ihbardan sonra, işçinin eline alelhesap bir para tutuş turmakta ve kanuni durumunu bilmeyen işçinin elinden "iş yerinden bütün alacağını aldım, başka hiç bir hakkım kalmamıştır" diye bir ibranâme koparmakta dırlar. 23 Yıllık ihtiyar bir işçinin elinden böyle bir ibraname alındığını gördük. Bereket versin ki zavallı ihtiyar işçi okuma yazma bilmiyordu. İşveren, işçinin okumadığı bu kâğıdın altına onun mührünü basmıştı. Mührü yapılan böyle bir taahüdün hukuki kıymeti olmadığını ileri sürerek bu ve bu yoldaki mevzuat ile yargıtay içtihadına dayanarak mahkemede vaziyeti kurtarmağa çalıştık.

Başka bir hâdisede; Çalışma Müdürlüğüne ihbarımız üzerine işyerine giden iş müfettişi, işveren tarafından feshin ihbar edilmediğini ve işverenin kabul ettiği bir aylık fesih tazminatını işçinir farkından alabileceğini bildiriyordu. İşveren bu parayı vermek için işçiden bir ibraname istedi

Halbuki bu para, kanunun bah gettiği kıdem tazminatını karşılamıyordu. Bunun üzerine, işçiye ibraname verdirtmedik. Zira "hiç bir alacağım kalmadı" diye böyle bir ibraname verirdi, artık mahkemeden, bakiye tazminatını arıyamazdı. kendi bindiği dalı kendi kesmiş olurudu. Bu sebeple, biz Çalışma müdürlüğünün "bir aylığı işveren ikraz ve kabul etmiştir diyen tezkiresini icraya koyduk.

Bir aylık fesih tazminatını icra mâriftetiyle ve ibraname vermeden aldık. Onun üzerine de kıdem tazminatı dâvasını açtık.

Madde — 22: Kararlar toplantıda bulunan âzanın mutlak ekseriyetiyle verilir. Reylerde tesavi vukuunda, reis in bulunduğu taraf tercih olunur.

Madde — 23: Kulübün feshi veya nizamnamenin tâdili ve tebdili hak kındaki kararların Cemiyetler Kanunu nun hükümlerine göre verilmesi lâzımdır.

Madde — 24: Umumi Hey'et top lantılarında yapılan seçimler gizli ve ya açık reyle yapılır. Müsavi rey alındığı takdirde seçim kur'a neticesinde yeniden reye müracaat edilir.

HALK BANKASI T. A. Ş.
ve
HALK SANDIKLARI

Sermaye, ihtiyat karşılıklar (tamamen ödenmiş) **2,225,809**

Küçük ticaret ve sanatlarımızdaki faaliyetlerini korumak, kollamak, düzenlemek ve geliştirmek maksadiyle 2284 ve 331 sayılı kanunlarla Devletçe kurulmuş MESLEKİ KÜÇK KREDİ kurumudur.

Küçük ticaret ve sanat adamlarına, alelûmum esnaf, her türlü ihtiyaçlarına uygun kredileri kolaylıkla verir; mevduat kabul eder ve her türlü banka muameleleri yapar

Sandık ve Ajansları

SANDIK VE AJANSLARI

Ankara Halk Sandığı
İstanbul Halk Sandığı
Burdur ajansı
Bursa ajansı
Denizli ajansı
Gaziantep ajansı
İzmir ajansı
Kastomonu ajansı
Maraş ajansı
Merzifon ajansı

T. C. Ziraat Bankası

TASARRUF HESAPLARI
İKRAMİYE PLANI

Hesapları 50 liradan aşağı düşmiyenlere verilecek ikramiyeler:

4 tane		L.500 lira
4	»	500 »
4	»	250 »
40	»	100 »
120	»	50 »
240	»	20 »
400	»	10 »

Çekilişleri: 16 Şubat — 10 Mayıs — 26 Temmuz — 29 Aralık.

Çekilişlerde ikramiye çıkmayan yerler için ayrıca 21 Haziran ve 10 Aralıkta 2 ilâve çekiliş daha Yapılacak 6100 lira dağıtılacaktır.

İş ve İşçi Bulma Kurumu

İş ve İşçi Arıyanlar

İş, yahut işçi arıyorsan, İş ve İşçi Bulma Kurumu şubelerine müracaat et. Bu subeler isteğini parasız yerine getirir.

KURUMUN ŞUBELERİ

Ankara Müd.	13686	İzmir Müd.	4842
İstanbul Ajanlığı	21942	Adana Müd.	1152
İstanbul Müd.	41367	Konya Müd.	
Üsküdar kolu		Trabzon Müd.	110
Eyüp kolu		Bursa Müd.	1963
Bakırköy kolu	16.104	Eskişehir Müd.	
Beşiktaş kolu	81849	Samsun Müd.	340

HÜRBİLEK
HAFTALIK GAZETE

Sahibi: İstanbul İşçi Sendikaları Birliği

Yazı İşleri Müdürü ihtare edeni: Sabahattin Selek

Dizildiği yer: ISIL MATBAASI İSTANBUL

Basıldığı yer: BURHANETTİN Matbaası — İSTANBUL

Cahil kim ?

(Birinci Sahifeden devam)

verilecek milyonların kıracağımız tahrikaların sonucunu görmüyorsun.

Bu gün Türk işçisinin imal ettiği mallar, Beyoğlu mağazalarının vitrinlerinde İngiliz, Fransız ve Amerikan damgalarıyle çok yüksek fiatlara satılmakta ve onları satın alan cehlet bulgaların bir şüphesiz düşmemektedirler.

İnsan kâ. Türk işçisi cevherdir. Bütün hünarımız, bu cevheri çıkarabilecek ve işletebilecek fabrikalardır.

Müteşebbisler, kabahati işçide arıyorsunuz. İşçinin kültürü olmuyabilir, fakat, işçinin cahili değildir. Asıl cahil müteşebbislerimizdir!